

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Tuyệt bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN 8 - THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Với thành phần tiến hành phiên họp gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Minh Tường.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Anh Tú - Thư ký Tòa án nhân dân Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Nga - Kiểm sát viên.

Trong các ngày 26/6/2024, 26/7/2024 và 23/8/2024 tại Trụ sở của Tòa án nhân dân Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 27/2024/TLST-DS ngày 31 tháng 01 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 134/2024/QĐST-DS-MPH ngày 12 tháng 6 năm 2024, Quyết định tạm ngừng phiên họp số: 194/2024/QĐST-DS-TNPH ngày 26 tháng 6 năm 2024 và Quyết định tạm ngừng phiên họp (Lần 2) số: 194 - 1/2024/QĐST-DS-TNPH ngày 26 tháng 7 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà **Nguyễn Thị T**, sinh năm 1945 (sau đây gọi tắt là bà T) - Có mặt;

Giấy chứng minh nhân dân số: 02017****;

Số định danh cá nhân/Căn cước công dân số: 0791450****;

Địa chỉ nơi thường trú/liên lạc: Số nhà A đường B, Phường C, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh;

Người đại diện theo ủy quyền của bà T: Ông Nguyễn Quốc V, sinh năm 1988, theo Hợp đồng ủy quyền lập ngày 02/8/2023 giữa bà Nguyễn Thị T (bên ủy quyền) với ông Nguyễn Quốc V (bên được ủy quyền) đã được Văn phòng Công chứng Vũ Thị Vân Anh, quận Phú Nhuận, Thành phố Hồ Chí Minh chứng nhận ngày 02/8/2023, Số công chứng: 005677 Quyền số: 08/2023 - TP/CC-SCC/HĐGD (Ông Văn - Có mặt).

- **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:** Không.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo nội dung đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 26 tháng 12 năm 2023 và quá trình tố tụng giải quyết việc dân sự, người yêu cầu là bà T trình bày:

Bà T là chị ruột của bà Nguyễn Thanh H, sinh năm 1956 (sau đây gọi tắt là bà H); bà T yêu cầu Tòa án nhân dân Quận 8 tuyên bố bà H mất năng lực hành vi dân sự và cử bà T là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật (đại diện hợp pháp) cho bà H, để quản lý tài sản của bà H (nếu có) và để cho thuận lợi trong việc làm các thủ tục giấy tờ có liên quan và thực hiện các nghĩa vụ công dân theo quy định của pháp luật.

Bà H có cha là ông Nguyễn Văn Ch và có mẹ là bà Nguyễn Thị Th; ông Nguyễn Văn Ch đã chết năm 1972 có Trích lục Bộ khai tử, bà Nguyễn Thị Th đã chết năm 2011 có Giấy chứng tử.

Bà H không có chồng, không có con.

Bà H có các anh chị em ruột như sau: anh Nguyễn Thanh T, chị Nguyễn Thị T, anh Nguyễn Văn Kh, anh Nguyễn Văn Ph và em Nguyễn Phương L.

Các ông, bà Nguyễn Thanh T, Nguyễn Văn Kh, Nguyễn Văn Ph và Nguyễn Phương L đều đã chết (bà T là người độc thân đã chết năm 1978 không có giấy chứng tử; ông Kh là người độc thân đã chết năm 1989 không có giấy chứng tử, ông Ph là người độc thân đã chết năm 1973 không có giấy chứng tử; ông L là người độc thân đã chết ngày 21 tháng 4 năm 2023 có giấy chứng tử; bà T là chị ruột của bà H, bà T hiện còn sống).

Bà H không còn người thân thích nào khác.

Bà H bị bệnh tâm thần phân liệt từ năm 1983 đến nay, không kiểm soát được hành vi, không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Từ trước đến nay, bà H sinh sống một mình tại địa chỉ số nhà D đường Đ, Phường E, Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh do bà T và các con của bà T là người trực tiếp chăm sóc bà H (chăm lo việc ăn uống, vệ sinh vvv...).

Do bà H bị bệnh tâm thần phân liệt từ năm 1983 đến nay, không kiểm soát được hành vi, không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, nên bà T đã làm đơn gửi đến Tòa án nhân dân Quận 8 yêu cầu Tòa án giải quyết việc dân sự về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” đối với bà H, căn cứ theo quy định tại Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015.

Trong việc dân sự này bà T yêu cầu Tòa án nhân dân Quận 8 tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với bà H (bà H là em ruột của bà T) và cử bà T là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật (đại diện hợp pháp) cho bà H.

Tại phiên họp:

Bà T vẫn giữ nguyên yêu cầu Tòa án tuyên bố bà H mất năng lực hành vi dân sự và cử bà T là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật (đại diện hợp pháp) cho bà H.

Chủ tọa phiên họp đã công bố các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự này.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

Về tố tụng: Từ khi thụ lý đến phiên họp hôm nay, Thẩm phán và Thư ký Tòa án đã thực hiện đúng nhiệm vụ, quyền hạn và tuân theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 khi tiến hành giải quyết việc dân sự này. Bà T đã thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định của pháp luật.

Về nội dung: Đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà T và các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã đảm bảo thủ tục đúng theo quy định của pháp luật. Căn cứ Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015, đề nghị Tòa án nhân dân Quận 8 tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với bà H, sinh năm 1956 và cử bà T là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật (đại diện hợp pháp) cho bà H.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Quận 8 nhận định:

[1] Về tố tụng: Quyền yêu cầu giải quyết việc dân sự, quan hệ pháp luật, thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Bà H bị bệnh tâm thần phân liệt từ năm 1983 đến nay, không kiểm soát được hành vi, không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi; bà H cư trú tại Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh; căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm

2015, Tòa án xác định đây là việc dân sự về “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, nên bà T có quyền yêu cầu Tòa án nhân dân Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh có thẩm quyền giải quyết việc dân sự tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với bà H.

[2] Về nội dung yêu cầu của đương sự:

Bà T xác định bà H bị bệnh tâm thần phân liệt từ năm 1983 đến nay, không kiểm soát được hành vi, không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Bác sĩ của Bệnh viện Tâm thần thuộc Sở Y tế Thành phố Hồ Chí Minh đã kết luận bà H bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể hoang tưởng.

Bà H là đối tượng đang được hưởng trợ cấp xã hội thuộc diện “Người khuyết tật nặng” do Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh quản lý cấp Sổ trợ cấp xã hội (ngày cấp sổ trợ cấp xã hội 22/3/2023), mức trợ cấp xã hội là 960.000 đồng (Chín trăm sáu mươi nghìn đồng)/01 tháng.

Tòa án nhân dân Quận 8 đã ra Quyết định trưng cầu giám định số: 02/2024/QĐ-TA ngày 23 tháng 02 năm 2024 gửi đến Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh - Bộ Y tế để trưng cầu giám định về tình trạng sức khỏe và tâm thần của bà H.

Tại Bản Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số: 1177/KLGĐ ngày 26 tháng 02 năm 2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh - Bộ Y tế đã kết luận xác định:

“1.1. Về Y học: Đương sự Nguyễn Thanh Hương bị bệnh Tâm thần phân liệt, thể di chứng, giai đoạn tiến triển liên tục (F20.50-ICD10) có Sa sút tâm thần trong bệnh mạch máu não, mức độ nặng (F01-ICD10).

1.2. Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự Nguyễn Thanh Hương mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.”.

Như vậy, đã có đủ cơ sở để xác định bà H là người mất năng lực hành vi dân sự, phù hợp với quy định tại Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015, nên yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà T đối với bà H là có cơ sở xem xét để chấp nhận.

[3] Xét yêu cầu của bà T về việc yêu cầu tuyên bố bà H là người mất năng lực hành vi dân sự và cử bà T là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật (đại diện hợp pháp) cho bà H là có căn cứ, phù hợp với các quy định của pháp luật, không trái đạo đức xã hội; tại phiên họp đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 8 (Kiểm sát viên) đề nghị Tòa án nhân dân Quận 8 chấp nhận yêu cầu của bà T tuyên bố bà H là người mất năng lực hành vi dân sự và cử bà T là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật (đại diện hợp pháp) cho bà H; đề nghị này của đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 8 (Kiểm sát viên) phù hợp với nhận định của Tòa án, nên yêu cầu của bà T được Tòa án chấp nhận.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà T được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại điểm đ khoản 1 và khoản 2 Điều 12 của Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, khoản 1 Điều 36, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 48, khoản 2 Điều 67, khoản 4 Điều 143, các Điều 149, 150, 361, 367, 369, 370, 371, 372, khoản 1 Điều 376, 377 và 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Căn cứ các Điều 22, 46, 47, 48, 49, 51, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 134, 135, 136, 139, 140, 141 và 143 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ các Điều 103 và 105 của Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014;

Căn cứ Luật Thi hành án dân sự;

Căn cứ điểm đ khoản 1 và khoản 2 Điều 12 của Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Nguyễn Thị Tuyết.

Tuyên bố bà Nguyễn Thanh H; giới tính: Nữ; sinh ngày 28 tháng 8 năm 1956; Số định danh cá nhân: 0791560*****; Địa chỉ nơi thường trú và nơi ở hiện tại: Số nhà D đường Đ, Phường E, Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh là người mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Nguyễn Thị T; giới tính: Nữ; sinh ngày 21 tháng 02 năm 1945; Giấy chứng minh nhân dân số: 02017****; Số định danh cá nhân/Căn cước công dân số: 0791450***** là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật (người đại diện hợp pháp) của bà Nguyễn Thanh H.

Giao dịch của bà Nguyễn Thanh H do bà Nguyễn Thị T xác lập, thực hiện.

Bà Nguyễn Thị T được thực hiện các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ và người đại diện theo pháp luật (người đại diện hợp pháp) cho bà Nguyễn Thanh H theo quy định của pháp luật.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự:

Bà Nguyễn Thị T được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại điểm đ khoản 1 và khoản 2 Điều 12 của Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị :

Đương sự là bà Nguyễn Thị T có quyền kháng cáo quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự này trong thời hạn 10 (Mười) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định (ngày 23/8/2024).

Viện kiểm sát nhân dân Quận 8 có quyền kháng nghị quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự này trong thời hạn 10 (Mười) ngày, Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (Mười lăm) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định (ngày 23/8/2024).

Nơi nhận:

- Đương sự;
- Viện kiểm sát nhân dân Quận 8;
- Viện kiểm sát ND Thành phố Hồ Chí Minh;
- Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh;
- Chi cục Thi hành án dân sự Quận 8;
- Lưu Văn phòng và hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Minh Tường